

Datum
2021-05-13
Vår referens
Frida Leander
Strateg
frida.leander@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Voluntary Local Review Malmö stad 2021 STK-2021-238

Sammanfattning

Rapporten Voluntary Local Review (VLR) är en frivillig granskning av Malmö stads arbete för hållbar utveckling via Agenda 2030 och de Globala målen. VLR är ett verktyg för städer att granska sitt arbete i syfte att dela kunskap, lärande och inspiration, både lokalt, nationellt och globalt. Malmö stad har en lång tradition av att arbeta för hållbar utveckling och var tidigt ute att anta Agenda 2030 med en ambition att göra de Globala målen till lokal ledstjärna. Nu återstår nio år till 2030.

Rapporten fokuserar på hur staden styr mot de Globala målen, hur rättighets- och hållbarhetsfrågor länkas samman, samt ger en statistisk översikt över utvecklingen mot målen. De slutsatser som dras i Malmöns första Voluntary Local Review visar att Malmö stad har kommit långt i arbetet med att integrera hållbarhetsaspekter, inte minst via ramverket Agenda 2030, i sitt ordinarie styr- och ledningssystem. Samtidigt visar rapporten på delar där det finns mer att göra, till exempel vad gäller systematik i uppföljning, analys och samverkan både internt och externt, och för att utveckla metoder och arbetssätt för att få in hållbarhetsfrågor i fler utvecklingsprocesser. Rapportens innehåll kan på så sätt bidra till lärande och inspiration både för en global publik och för Malmö stad.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner rapport Voluntary Local Review Malmö stad 2021.
2. Kommunstyrelsen översänder rapporten till FN i samband med FN:s högnivåmöte i juli 2021.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210524 Voluntary Local Review Malmö stad 2021
- Voluntary Local Review Malmö stad 2021
- Voluntary Local Review Malmö stad 2021 Bilaga1
- Voluntary Local Review Malmö stad 2021 Bilaga2
- Voluntary Local Review Malmö stad 2021 Appendix

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-24

Kommunstyrelsen 2021-06-09

Beslutet skickas till

Stadskontoret, avdelningen analys och hållbarhet

Ärendet

Denna rapport utgår från uppdraget att genomföra en så kallad Voluntary Local Review (fortsättningsvis VLR). VLR är ett verktyg som utvecklats av städer och som bygger på det av Förenta nationerna (fortsättningsvis FN) framtagna verktyget Voluntary National Review (VNR). New York gjorde världens första VLR 2018 och bjöd därefter in ett antal städer, däribland Malmö, att underteckna en deklARATION för att göra detsamma. Kommunstyrelsens ordförande i Malmö stad skrev under deklARATIONEN i november 2019 (STK-2019-1251). Därmed åtog sig Malmö stad att rapportera genomförandet och utvecklingen av de Globala målen på lokal nivå till FN och resultaten från Malmös första granskning redovisas i denna rapport.

Malmö har valt att fokusera på hur stadens ordinarie styr- och ledningssystem styr mot de lokala målen. Rapporten är i första hand skriven för en internationell målgrupp. Ett grundläggande syfte med VLR:en är således att dela kunskap och bidra till lärande mellan städer och kommuner, både nationellt och internationellt.

Syfte och frågeställningar

Malmö stad har en lång tradition av att arbeta för hållbar utveckling och var tidigt ute att anta Agenda 2030 med en ambition att göra de Globala målen till lokal ledstjärna. Nu återstår nio år till 2030. Sedan 2018 utgår Malmös arbete från *Strategi för Malmö stads långsiktiga arbete med Agenda 2030* som bygger på fem processer:

- In i ordinarie styr- och ledningssystem
- Hållbar utveckling genom verksamhetsutveckling
- Planerad kommunikation och delaktighet för lärande och förankring
- Ökad kunskap för medvetna beslut
- Innovativa partnerskap som gör skillnad

I denna rapport har fokus varit att undersöka den första delprocessen. Rapporten har som övergripande syfte att identifiera hur befintliga strategier, program, processer för uppföljning och målstyrning samt mål i Malmö stad styr mot de Globala målen. Följande frågor konkretiserar syftet:

- Vilka kommunövergripande styrdokument styr i riktning mot de Globala målen?
- Finns det luckor gällande mål och styrdokument i förhållande till ambitionen i de Globala målen?
- Vilka rekommendationer kan öka effektiviteten i styrningen med sikte på förbättrad måluppfyllelse?

Förutom det övergripande syftet har ytterligare två syften beskrivits. För det första att undersöka hur den för Agenda 2030 centrala principen om att inte lämna någon utanför synliggörs i stadens arbete för lika rättigheter och möjligheter. Följande frågor konkretiserar syftet:

- Hur ser det nuvarande ramverket ut för stadens rättighetsarbete och hur harmonierar detta med principen om att inte lämna någon utanför?
- Vilka rekommendationer kan stärka uppfyllandet av de lagstadgade skyldigheterna och de politiska ambitionerna inom rättighetsområdet?

Ett tredje syfte är att ta fram en nulägesbild av hur utfallet ser ut i förhållande till de Globala målen samt de relevanta kommunfullmäktigemål som utgör prioriteringar i *Malmö stads budget 2020*. Följande frågor konkretiserar syftet:

- Hur ser utfallet ut vad gäller de Globala målen samt kommunfullmäktigemålen?
- Vilka är stadens utmaningar när det kommer till måluppfyllelse?
- Vilka rekommendationer kan bidra till utvecklingen av ett hållbart Malmö?

Slutsatser och rekommendationer

Utifrån de tre syften som väglett arbetet med VLR:en dras ett antal slutsatser. Att det finns stora utmaningar i Malmö är väl känt, liksom att dessa måste adresseras med åtgärder både på system- och verksamhetsnivå. Utifrån de analyser som gjorts i föreliggande rapport är det tydligt att Malmö stad har kommit en bra bit på väg mot ambitionen om integrering av Agenda 2030, både inom styr- och ledningssystem, och inom stadens verksamheter. Den nya budgetprocess som infördes från och med 2020 skapar förutsättningar för att kunna se Malmö stads budget som Malmös lokala Agenda 2030-plan. För att detta ska förverkligas fullt ut behöver Hållbarhetsrapporten, och andra analyser som har bäring på hållbar utveckling, systematiskt användas i de strategiska dialoger och beredningar som leder till gemensamma prioriteringar och insatser i samverkan. En sådan systematik är viktig även för formulering av nya kommunfullmäktigemål inför nästa mandatperiod. Ett sådant systematiskt och processinriktat arbete i samverkan har initierats i staden.

Hållbarhets- och rättighetsfrågorna möts i Agenda 2030 genom principen om att inte lämna någon utanför, som innebär att göra aktiva val för att nå grupper i samhället som lever i utsatthet, är diskriminerade eller exkluderade. Att ingen ska lämnas utanför handlar i ett globalt perspektiv om att utrota extrem fattigdom i alla former, minska ojämlikheter och bekämpa diskriminering. Rapporten visar att Malmö stads arbete med jämställdhet, anti-diskriminering, barnrätt och nationella minoriteter tydligare behöver vävas ihop med hållbarhetsarbetet för att integrera Agenda 2030 fullt ut. I rapporten konstateras också att det finns utmaningar i att mäta utfall som visar var behoven av insatser är som störst. Det gäller i Malmö, såväl som nationellt. Detta gör det också svårare att följa efterlevnaden av principen om att inte lämna någon utanför.

För att utveckla och förstärka arbetet med *Strategi för Malmö stads långsiktiga arbete med Agenda 2030* föreslås ett antal rekommendationer som bygger på analyserna i denna rapport och som kan bidra till Malmös genomförande av Agenda 2030.

Rekommendation 1. Vidareutveckla arbetet med att länka ihop hållbarhets- och rättighetsfrågorna på ett tydligare sätt.

- Fortsätt integrera dessa i relevanta styr- och ledningsprocesser.
- Testa nya metoder och genomför kunskapshöjande aktiviteter för att använda och inte

grera de tre dimensionerna av hållbarhet/de 17 Globala målen och rättighetsfrågorna.

Rekommendation 2. Bygg vidare på modellen för integrering av Agenda 2030 i kommunfullmäktiges budget och budgetprocess, särskilt vad gäller genomförande och uppföljning, och fortsätt med arbetet för att nå ambitionen om att budgeten ska vara den lokala Agenda 2030-planen.

- Utveckla hållbarhetsrapportering (uppföljning och analys) som del i budgetprocessen.
- Skapa systematik och struktur för processer i samverkan, såväl med interna som externa aktörer, för att uppnå kommunfullmäktigemålen och de 17 Globala målen.
- Stärk kapaciteten att använda kvalitativa metoder för insamling och analys av data som komplement till statistiska analyser.

Rekommendation 3. Fortsätt med hållbarhetsintegrering i fler relevanta delar av styr- och ledningssystemet till exempel ledarskap, rekrytering, kompetens, kunskap och kommunikation.

Rekommendation 4. Använd innehåll och konkreta förslag i denna rapport som underlag för Malmö stads *Hållbarhetsrapport 2021*, samt som underlag för dialog i relevanta interna forum och som del i kommande dialogprocesser med andra samhällsaktörer.

Stadskontorets bedömning och förslag

De slutsatser som dras i Malmös första Voluntary Local Review visar att Malmö stad har kommit långt i arbetet med att integrera hållbarhetsaspekter, inte minst via ramverket Agenda 2030, i sitt ordinarie styr- och ledningssystem. Samtidigt visar rapporten på delar där det finns mer att göra, till exempel vad gäller systematik i uppföljning, analys och samverkan både internt och externt, och för att utveckla metoder och arbetssätt för att få in hållbarhetsfrågor i fler utvecklingsprocesser. Rapportens innehåll kan på så sätt bidra till lärande och inspiration både för en global publik och för Malmö stad.

Förslaget är att kommunstyrelsen godkänner samt översänder rapporten till FN i samband med FN:s högnivåmöte i juli 2021.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör